

סימן כ"ו

בדין חציצה לתפילין לכסות בה כתובת קעקע שתי וערב בזרוע.

שאלה: מדרכם של הרוצחים הארורים ימ"ש היה להוביל את היהודים שהיו נתפשים לעבודת הכפיה, באישון לילה לפני עלות השחר לעבודת הכפיה כך שלא היתה להם האפשרות להניח תפילין לפני לכתם לעבודה (ועי' בספרי דברי אפרים בקונטרס עמק הבכא שאלה ב' מש"כ בזה איך שינהגו בנוגע להנחת תפילין), ובמשך כל היום היו מעבידים אותם בעבודת פרך עד שעה מאוחרת בלילה.

והנה היו בין עובדי הכפיה כאלה שאזרו עוז להניח תפילין בהחבא בעת הליכתם לעבודה תיכף משהאיר היום, אולם קרה המקרה שהגרמנים תפסו את אחד מהעובדים כשהוא מניח תפילין בעת הליכתו ולאחר שעינוהו בכל מיני עינויים לא נתקררה דעתם עד שחרטו על ידו השמאלית בקיבורת מקום התפילין שתי וערב כך שאי אפשר היה לו לגלות את ידו לשם הנחת תפילין מבלי שיראו הרואים את אות הקלון הזה שהזדים הארורים חרטו על בשרו, ונשאלתי אם מותר לו לשים רטיה על אות קלון זה ולהניח תפילין על גבי הרטיה כדי שיחשבו הרואים שיש לו מכה על הקיבורת במקום הנחת התפילין, האם יש בזה משום חציצה או שאין לחוש לזה.

תשובה: במס' ערכין דף ג' ע"ב גרסינן, הכל חייבין בתפילין כהנים לויים וישראלים פשיטא כהנים איצטריך ליה סד"א הואיל וכתב וקשרתם לאות על ירך והיו לטוטפות בין עיניך כל דאיתיה במצוה דיד איתיה במצוה דראש והני כהנים הואיל וליתנהו במצוה דיד דכתיב ילבש על בשרו שלא יהא דבר חוצץ בינו ובין בשרו אימא במצוה דראש נמי לא ליחייבו קמ"ל